

ÇUKUR*

Nihan Deniz KÖKSAL**

İki kardeş şehrin dışındaki çöplüğe doğru yürürken, sıcacık kuvvetlice tuttukları elleri ile adeta konuşuyorlardı.

Dört kızdan sonra olmuştu Mehmet. Ablalarının en küçüğü Dilan ile hiç istemediği bir yolu yürüyordu. Üç ablası on sekiz yaşına gelmeden evlendirilmişlerdi. Dilan'ın elini daha sıkı tutarken çocukluklarını düşünüyordu; hiç kavga etmezlerdi, birbirlerini korur, işbirliği yaparlardı çoğunlukla. Dilan okulculuk oynamayı çok sever, kendisi de hep öğrencisi olurdu ablasının. Oyunlarını babalarından gizli oynarlardı, kızardı çünkü oyun da olsa Dilan'ın öğretmen olmasına. Bir kez yakalanmışlar, “bu kız başımıza bela olacak” diye bağırılmış, annesine kızmıştı. Annesi hiç babası gibi değildi, oyunlarını izler her seferinde de gözyaşlarını gizlice başörtüsüne silerken, “Dilan'ım öğretmen olur inşallah” diye dua ederdi.

Mehmet, Dilan'ı öğretmen olarak hayal etmek istiyordu şimdi. Onunla elele öğrencilerine doğru giden bir öğretmen. Adımları yavaşlıyor, gözlerini yumuyor, acı çekiyordu.

Dilan, göz ucuyla on altı yaşındaki, delikanlılığa geçen kardeşine bakıyordu. Anlatmıştı annesi kardeşleri Mehmet'in doğduğu o uğurlu günü. Evlerinin üzerindeki kara bulutlar dağılmış, uğursuzluk gitmiş, sonunda bir erkek çocukları olmuştu. Babaları bütün köye ziyafet vermişti. Yoksul sofralarında bir daha hiç göremeyecekleri yemekleri yemişlerdi. “Kaderimi yendim, her doğumdan sonra tüm köyün bana lanetli gibi bakmasından kurtuldum.” demişti annesi.

* Bu öykü, Zeynep Cemali Öykü Yarışmasında, 2011 yılında ikincilik ödülü kazanmıştır.

** Hakim bir annenin kızı olan yazar, bu öyküyü 13 yaşındayken yazmıştır.

Mehmet evin gözbebeği olmuş, bu ayrıcalığı da en çok Dilan hissetmişti. Kendisi okula terliklerle giderken, ayakkabı giymişti Mehmet. Mehmet'in okul çantası olmuş, o sürekli yırtılan naylon torbalarla taşımıştı kitapları. Kardeşini o kadar içten, o kadar çok seviyordu ki kıskanmamıştı, kıskanamamıştı hiç.

Çok çalışkandı, okuldaki çocuklara da severek ders çalıştırmış, okulun tek öğretmenin en büyük yardımcısı olmuştu. Gül Öğretmen'e hayrandı, okuyup onun gibi köyüne öğretmen olmak istiyordu. Gül Öğretmen de "Dilan mutlaka okumalı" diye anne babasına çok yalvarmış, babasını ikna etmeye çalışmıştı. Ama babası kararlıydı, Mehmet'i okutacaktı sadece. Mehmet'i okutmak için de, ilköğretim bitince Urfa'ya taşınacaklardı. Annesi daha iki yıl olmasına rağmen belki Dilan'ımı okuturum, kaderi bana, ablalarına benzemez diye Urfa'ya taşınmaya ikna etmişti kocasını.

Ne kadar umutlanmıştım, diye düşündü Dilan. Annesi okula gitsin diye günlerce yalvarmıştı babasına, kavga etmiş, dayak yemişti. Değiştirememişti aile büyüklerinin daha köyde iken aldıkları kararı. Dilan'ın öğretmen olma hayalleri, kız çocuklarının kaderine kurban edilmişti.

Okulsuz hayat dayanılmazdı Dilan için. Ona kitap veren Gül Öğretmen yoktu artık, paraları da yoktu üstelik kitap alacak. Kardeşi Mehmet, hayatta tutunacak tek dalı gibiydi. Ona ders çalıştırdığı saatlerde mutlu oluyordu yalnızca.

Dilan Urfa'ya taşındıkları zamanı düşündü; annesi günlük temizliğe gidiyor, evin bütün işlerini yapmak zorunda kalıyordu. Babası bir türlü düzenli iş bulamamıştı. Zamanla alışmıştı iş yapmaya, öğrenmişti yemek pişirmeyi. Annesinin çalışmak zorunda olması çok işine yaramıştı, evlendirmiyorlardı. Mehmet liseyi bitirince, ablalarının kaderini yaşamaktan kaçamayacağına da biliyordu.

Dilan'ın sıcacık şefkatli ellerini hiç bırakmak istemiyor, keşke diyordu Mehmet; ablamı Suat Öğretmen'le tanıştırmamış olsaydım, getirmeseydim onun verdiği kitapları, okumasaydı gizli gizli. Belki Hasan Ağa'ya ikinci eş olmayı kabul ederdi. Karnı dahi iyi doyar, daha rahat yaşardı.

Anlamış gibi gülümseyerek baktı Dilan, kardeşine. Mehmet üzülmemeliydi, Suat Öğretmen'le tanışması için onu zorlamıştı.

Mehmet'in okuldaki başarısı diğer öğretmenler gibi edebiyat öğretmeni Suat'ın da dikkatini çekmiş, Mehmet ona anlatmak zorunda kalmıştı kahramanını. Artık ablasına kitaplar taşıyor, Suat Öğretmen'i anlatıyordu. Okulda olup bitenleri, öğretmenlerini, arkadaşlarını yıllardır anlatıyordu, ama en çok Suat Öğretmen'i anlatmak Dilan'ı heyecanlandırıyordu. Suat Öğretmen bütün

hikayelerini dinlemiş, Dilan'ın öğretmen olma hayallerinin peşine o da takılmıştı. Açık lise diyordu, ben çalıştırırım diyordu.

Mehmet'in her gün eve taşıdığı okul hayatı, okulsuz okullu yapmıştı Dilan'ı. En çok edebiyat dersini ve öğretmenini seviyordu, tanımadan görmeden. Ama taniyordum onu; yoksul gecekonduda yaşamamı zenginleştirmişti, beni kitaplarla güçlendirmiş, koskoca şehirdeki yalnızlığımı sona erdirmişti. Dünyada temiz ve iyi yürekli insanlar da yaşıyordu.

Ablasının ısrarına dayanamayan Mehmet tanıştırmıştı onları. Okulun kapısında bekleyen Suat Öğretmen'in yüzüne bakamamıştı ablası. Çekingen, ürkek durmuştu önce. Konuşmaya başladıklarında ablası nasıl da farklılaşmıştı, iri siyah gözleri ıslık ıslık, sanki Dilan değildi konuşan. Ne çok şey biliyordu ablası, Suat Öğretmen de hayranlıkla izliyordu onu. Böyle başlamıştı üçünün, şimdi ikisinin yürüdükleri bu yola düşüren maceraları.

Dilan da okulun kapısındaki o günü düşünüyordu. Kalbi kıpır kıpır, kahramanı karşısında duruyordu. Kekeleyerek başlamıştı konuşmaya ve heyecanını çabucak yenmişti, sıcacık sesini duyunca Suat Öğretmen'in. Kardeşi onun için ne çok çabalamış, sık sık onları buluşturmuştu. Yakalanmaktan da korkmuyorlardı artık, güveniyorlardı öğretmenlerine, bu iyi insanın kendilerini koruyacağına inanıyorlardı.

Mutlulukları köylerinin zenginlerinden Hasan Ağa'nın Dilan'a görücü geldiği güne kadar sürmüştü. Dilan itiraz etmiş, annesi ile Mehmet ona destek olmuşlardı. Babaları ise konuşturmuyordu bile onları. Hep öfkeliydi Mehmet'e. Babasının istediği gibi olamamıştı Mehmet. Sakin, derslerini çalışan, akrabalarından uzak duran, töreleri tanımayan bir çocuktü. Suat Öğretmen'e anlatmıştı olup biteni. Seviyorlardı birbirlerini, ablamı ona götürmek zorundaydım diye düşündü. Sabah erkenden çıkmışlardı evden, şimdi kendisinin sıcacık tuttuğu elleri Suat Öğretmen'e teslim etmişti.

Kardeşinin elini sevgiyle tutarken, üzülmeyi istiyordu Mehmet, Hasan Ağa'ya ikinci eş olmaksızın ölmeyi tercih ederdi. Evden kaçtığı için de pişmanda değildi. Sığındığı Suat Öğretmen de, şehri terk etmek zorunda kalmıştı. Aile meclisinin kararı ikisinin de öldürülmesiydi. Hemen eve dönmüştü, kendisine güzel düşler, umutlar hediye eden, kalbini deli gibi çarptıran adamı korumalıydı. Mehmet biliyordu gerçeği sadece, sevdiği adamı da kaderine ortak edemezdi. O gittikten sonra ben ölmüşüm ne fark eder diye düşünürken, yolları da tükenmek üzereydi.

Çöplüğün şehre en uzak yerine gelmişlerdi. Adımları gitgide yavaşlıyordu. Kocaman açılmış bir çukurun başında durdular. Karar verilmişti bir kez.

Dilan'ın kaderi kocaman bir çukurdu. İki kardeş sımsıkı sarıldılar. Mehmet cebinden silahı çıkardı. Çöplük iki el silah sesiyle inledi. Silah sesiyle birlikte havalandı çöplükteki bütün kuşlar kara bulutlarla dolu inceden yağın yağmurlu gökyüzüne doğru.

Eve geldiğinde Mehmet sırılsıklamdı. Elinde iki boş kovan, silah ve ablasının kanlı hırkası. Ağlıyordu. “Dilan'ım” diye feryat etti annesi. Babası “Aslan oğlum benim” dedi oturduğu köşeden. Mehmet'e sarıldı annesi. Mehmet kolunu çekti usulca, kanıyordu kolu. Elindeki çakıyı annesine uzattı gizliden. Gözleri parıldayıverdi annesinin.

İstanbul otobüsünün en arka sırasında başörtüsüne sıkıca sarılmış bir genç kız elindeki kağıdı sımsıkı tutuyordu. Sürekli gözünden yaşlar akıyor, dudaklarından dua eder gibi kağıttaki yazılar dökülüyordu.

“Suat Aydın, Bahçelievler 140. Sokak No: 15 tel....”

Kitap Tanıtımı

Book Reviews

